

Győri Ítéltábla
Pf.IV.20.222/2015/4/I.szám

A Győri Ítéltábla a Svéda Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a Birher Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen kártérítés iránti perében a Győri Törvényszék 2015. november 18. napján kelt 11.P.20.233/2015/27. számú ítélete ellen a felperes részéről 28. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására az abban megjelölt módon 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket, továbbá 15 napon belül az alperesnek 1.270.000,- (Egymillió-kettőszázhetvenezer) Ft másodfokú perköltséget, ezt meghaladóan pedig viselje a másodfokú eljárásban felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Győri Törvényszék a fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes kereseti kérelmét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 3.810.000,-Ft perköltséget, valamint az államnak felhívásra 1.500.000,-Ft eljárási illetéket.

Az irányadó tényállás szerint - a kifejezetten e célból alapított - felperesi gazdasági társaság **Település 1** környékén (... hrsz. alatt) mezőgazdasági szárítóüzemet kívánt létesíteni.

A projekt finanszírozásához a 26/2007. (VI.17.) FVM rendelet és a 23/2007. (VI.17.) FVM rendelet alapján 2007. június 14-én az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) építéssel nem járó gépek, technikai berendezések (1 db CEDAR SCE 120-2406 típusú szárítót, 2 db "B" sít tározót, 1 db TNS 18-60 T típusú hídmérleg) beszerzéséhez igényelt támogatást.

Ezen berendezések a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium Mezőgazdasági Gépesítési Intézet (továbbiakban MGI) által összeállított, a hivatkozott rendelet mellékletét képező katalógusban feltüntetett, a rendelet értelmében támogatható gépbeszerzésnek minősültek.

Az alperes a kérelmet a 139/801/131/3/2007. számú határozatával kedvezően bírálta el, a támogatás maximális összegét 145.418.000,-Ft-ban határozta meg.

Ennek alapján 2008. október 31-i határozatával 81.687.750,-Ft, 2009. március 13-án kelt határozatával pedig 58.070.011,-Ft kifizetést állapított meg és teljesített a felperes javára.

A felperes által tervezett beruházás a kapott támogatásból, önerőből és a Takarékszövetkeztől, valamint a "A" Takarékszövetkezettől felvett konzorciális hitelekkel megvalósult.

A létesítmény használatba vételi engedélye 2009. február 25-én kiadásra került.

Az alperes azonban a 2012. február 11-én kelt határozatával a támogatási határozatot visszavonta, a felperes kérelmét elutasította és a felperest 196.824.676,-Ft összegben a felvett támogatás és annak kamatai visszafizetésére kötelezte a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül.

Az indokolás szerint a felperes nem igazolta, hogy a beruházás befejezését követő első naptári évben (2009.) a mezőgazdasági üzemének mérete a támogatás feltételeként felperes által vállalt 4 EUME termelési egységet meghaladta.

A döntést helybenhagyó másodfokú határozattal szemben indított bírósági felülvizsgálati eljárásban a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. november 28-án kelt 15.K.27.020/2013/9. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Rámutatott, hogy nem releváns a felperes azon érvelése, miszerint a vállalt 4 EUME mezőgazdasági egység teljesítésére vonatkozó feltétel vizsgálatának alapjául szolgáló első teljes naptári év 2009. helyett 2010. volt, ugyanis a felperes 2010. év vonatkozásában sem tudja teljesíteni a 26/2007. (IV.17) rendeletben előírt feltételt, és az adott eljárásban ismételt hiánypótlás kibocsátására sem volt lehetőség.

A támogatás visszavonását követően a "A" Takarékszövetkezet 2014. március 6. napján a kölcsönszerződést a felperes (adós) törlesztési kötelezettségének megszegése miatt felmondta.

A hitel visszafizetésének elmaradására tekintettel a pénzügyintézet a Győri Törvényszék előtt 4.Fpk.08-15-000147. szám alatt felszámolási eljárást kezdeményezett a felperessel szemben.

Az APEH ÁFA bevallás utólagos vizsgálatára irányuló, pénzösszeg kiutalás előtti ellenőrzést végzett a felperesnél, amely során a 2008. október 14-én kelt határozatának indokolásában azt állapította meg, hogy a területen található beruházás nem gépbeszerzés, hanem építési beruházás volt. Ez okból az ÁFA tartalom visszaigénylésére nem a felperes, hanem azon gazdasági társaság volt jogosult, akitől a felperes a gépeket vásárolta. A gépeket eladó "B" Kft. a későbbiekben az ÁFÁT visszaigényelte, és a felperes részére kifizette.

A felperes a kereseti kérelmében államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése címén 3.139.739 euró ítélethozatalkori forint egyenértékének megfelelő összeg megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes jogellenes magatartását abban jelölte meg, hogy a 26/2007. (IV.17) FVM rendelet értelmében a felperes kérelmét be sem fogadhatta volna, illetőleg azt el kellett volna utasítania. A támogatási kérelem jogcímeiként hivatkozott rendelet célja ugyanis nem építési

tevékenységgel járó beruházások támogatása, hanem a MGI gépkatalógusában feltüntetett, első üzembe helyezésű gépek és technológiai berendezések beszerzése és beépítése volt (23/2007. (IV.17.) FVM rendelet 29. §. (1) bekezdése). Ezzel szemben a felperes beruházása nem gépbeszerzésnek, hanem építési tevékenységnek minősült.

A beruházás megvalósításának alapvető feltétele volt a támogatás elnyerése, ezért ennek hiányában sem a projekt kivitelezésére, sem az ennek megvalósulásából eredő felperesi károsodására nem került volna sor.

A felperes azzal is érvelt, hogy az MGI - az elavult szárítóberendezések gyorsabb ütemű cseréje céljából - az uniós jogszabályok és a hatályos belső jogi szabályozás megsértésével állította össze a támogatandó gépek katalógusát, és abban a felperes által is létesített mezőgazdasági tárolókat - tévesen - gépként tartotta nyilván, holott ezek építési beruházás nélkül nem valósíthatók meg. Részben a disszonáns jogalkotás, részben a fentiekben hivatkozott rendelet helytelen alkalmazása vezetett a felperes károsodásához.

A felperes azt állította, hogy az alperes ígéretet tett arra, hogy a később hatályba lépő 47/2008. (IV.17.) FVM rendelet hatálya alá sorolja a felperes kérelmét, amely feltételeknek a felperes már megfelelt volna, így a támogatási összeg visszavonására nem került volna sor. Az alperes azonban nem az általa ígérték szerint járt el.

A felperes kitért arra, hogy a támogatás visszavonása is törvénysértő volt.

Az alperes a mezőgazdasági termelőkre irányadó EUME előírás szerint kötelezte a támogatás visszafizetésére, noha a felperes nem minősül mezőgazdasági termelőnek. Jogsértő a támogatás visszavonása azért is, mert a négy európai egységet - a visszavonó határozatban szereplő 2009. év helyett - csak a beruházás befejezését követő első teljes naptári évre, azaz csak 2010. évre vonatkoztatva kellett teljesítenie és igazolnia.

Az állami támogatás visszavonása következtében a pénzügyi intézetek a hitelszerződést felmondták, ami a felperes vállalkozásának ellehetetlenüléséhez, tönkremeneteléhez vezetett. A kára összegét az elkészült teljes létesítmény forgalmi értékében határozta meg, amelynek összege a 3.139.739 euró, illetve az ennek megfelelő forintösszeg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének valamennyi feltétele hiányában.

Kifejtette, hogy az alperes jogalkalmazóként a rendeletben foglaltak betartására köteles, nincs hatásköre a gépkatalógus egyes tételei felülvizsgálatára. A hivatkozott 26/2007. (IV.17.) FVM rendeletben és a mellékletben előírt feltételeknek pedig a felperes - a kérelmében tett jognyilatkozatok szerint - megfelelt.

Az alperes - mind a jogalkotó földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztertől, mind pedig az FVM MGI-től független - közigazgatási szervként a hivatkozott rendeletben és a gépkatalógusban foglaltak szerint volt köteles eljárni.

Kitért arra, hogy amennyiben a felperes az alkalmazandó rendelet uniós normákba ütközését sérelmezi, úgy nem a megfelelő alperessel szemben és nem a megfelelő eljárást indította meg.

Rámutatott az alperes, hogy a benyújtott kérelem átsorolására jogi lehetőség nem volt, illet sem a 2007. évi XVII. törvény, sem a 23/2007. (IV.17.) FVM rendelet, sem az egyéb közigazgatási eljárási szabályok nem ismernek, az alperes az átsorolásra vonatkozó ígéretet nem tett;

a támogatás visszavonásához nem a felperes által előadott körülmények vezettek, hanem az, hogy a felperes a 4 EUME értékre vonatkozó, általa vállalt feltétel teljesítését nem igazolta; a felperes jogosulatlanul mezőgazdasági termelőnek vallotta magát a támogatási igénylés 14. pontjában.

A törvényszék a jogvitát a Pp. XXVI. fejezetének alkalmazásával az rPtk. 339.§. és 349. §. - a alapján bírálta el.

A kereseti kérelmet elutasító döntésének indokolásában kifejtette, hogy az alperesnek, mint jogalkalmazónak a benyújtott támogatási kérelem vizsgálata során az előterjesztés alapjául szolgáló, fentiekben már hivatkozott 26/2007. (IV.17.) FVM rendeletben foglaltak szerint kellett eljárnia. A mellékletben rögzített gépkatalógus pedig egyértelműen feltüntette a felperes által megvásárolni kívánt gépeket a támogatható berendezések sorában. A felperes - az általa tett nyilatkozatok alapján - a rendeletben foglaltaknak megfelelt. Ezen okok miatt a kérelem kedvező elbírálása károkozó, jogellenes, felróható magatartásként nem értékelhető, a kártérítési felelősség megállapítására nem ad alapot.

Rámutatott, hogy az alperest nem terhelheti felelősség abból eredően sem, hogy a hivatkozott rendelet vagy az MGI gépkatalógus más jogszabállyal (akár az Európai Unió jogszabályaival) nincs összhangban.

Hangsúlyozta a törvényszék, hogy a felperesnek nem származott kára abból, hogy az adóhivatal nem gépbeszerzésnek, hanem építési tevékenységnek minősítette a beruházást, ugyanis a vételár ÁFA tartalma a felperes részére egyéb úton megtérült.

A felperes előadása szerint a kára azzal következett be, hogy az alperes visszavonta a támogatást, mely körülmény szerepet játszott a kölcsönszerződése felmondásában és a beruházás meghiúsulásában.

A támogatási kérelem visszavonására azonban nem a felperes által sérelmezett körülmények adtak okot - azaz nem a megvalósított beruházás jellege (építési engedély köteles tevékenység vagy csupán gépbeszerzés), nem a kedvező elbírálás alaptalansága, a helytelen jogalkotás és jogalkalmazás - , hanem kizárólag a támogatás feltételül előírt, és a felperes által vállalt 4 EUME érték igazolásának elmaradása.

Abban a körben, hogy a pályázati összeg visszavonása a fenti okból jogszerű volt-e a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság volt jogosult eljárni, melynek jogerős és a támogatást visszavonó határozat megtámadását elutasító ítélete a polgári perben eljáró bíróságot is köti.

A felperes nem tudta bizonyítani azon állítását sem, hogy az alperestől ígéretet kapott az átsorolásra, azaz a támogatási kérelme 47/2008. (IV.17.) FVM. rendelet alapján történő elbírálására.

A felperes érdekkörében eljáró "C" a tanúvallomásában maga adta elő, hogy nem emlékszik arra, hogy az átsorolást az alperes bármely munkatársa megígérte, mindössze a pályázati "D" tett ilyen kijelentést. "D" ezt cáfoló tanúvallomására is tekintettel ezen tartalmú tájékoztatás megtörténte bizonyítatlan maradt.

A fentiekben túl törvényszék kitért arra, hogy az alperes nevében nyilatkozattételre nem jogosult pályázati személy átsorolásra vonatkozó tájékoztatása az alperes felelősségére nem hat ki.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az alperesnek nem állt fenn jogszabályi kötelezettsége arra, hogy a korábban előterjesztett kérelmet az új rendelet előírásainak megfelelően vizsgálja. Ezért nincs jelentősége annak sem, hogy az újabb, 47/2008. (IV.17) FVM. rendelet feltételeinek a felperes megfelelt volna-e.

Rámutatott, hogy a felperes az alperes részéről felróható, jogellenesen magatartást igazolni nem tudott, illetve a károkozóként megjelölt alperesi magatartások egyike sem hozható összefüggésbe a felperes - anyagi helyzete ellehetetlenülésében meghatározott - károsodásával.

Az ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében a felperes elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kereseti kérelemben foglaltak szerinti marasztalását, másodlagosan - amennyiben további bizonyítás felvétele szükséges - az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, a helyesen megállapított tényállásból téves jogi következtetést levonva utasította el a keresetet. Az álláspontja szerint az adójogszabályokba és az uniós rendelkezésekbe ütköző módon nyújtott támogatás formális okból történő visszavonása igazoltan kárt okozott a felperes társaságnak, mivel a hitelező banki konzorcium a hitelszerződést felmondta, élt a vételi jogával, és a felperes felszámolási eljárás alá került.

Az uniós célokkal és a hatályos pénzügyi jogi szabályozással ellentétes gyakorlatot folytatott az MVH, annak érdekében, hogy a beruházásokat meggyorsítsa, és a hivatkozott rendelet alapján jogsértő módon nemcsak gépbeszerzést hanem építési tevékenységgel járó beruházást is támogatott.

„Az államigazgatás egészének tudnia kellett azt, hogy ez a gyakorlat nem jogszerű.”

Az alperes a 4 EUME terményérték igazolásának hiányában - formálisan - jogszerűen vonta vissza a támogatást, azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy a 47/2008. (IV.17.) FVM. rendelet hatályba lépése után az alperes már nem nyújthatott volna a korábbi jogcímrendelet alapján a pályázat szerinti tevékenységre támogatást, hanem azt el kellett volna utasítania, illetve a beruházás értékét az újabb FVM. rendelet számításai alapján kellett volna megállapítania.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perki költségben marasztalását kérte az elsőfokú eljárásban előadott érvelése alapján.

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a jogvita elbírálásához szükséges körben lefolytatta, a bizonyítékok okszerű értékelésével helyes tényállást állapított meg, lényeges eljárási szabályt nem vétett, ezért az ítélet hatályon kívül helyezése - a másodlagos fellebbezési kérelemben írtakkal szemben - nem indokolt.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból helytálló jogi következtetéseket levonva állapította meg, hogy a felperes a kereseti kérelmét megalapozó, a kártérítési felelősség szükségképpen feltételeit a perben igazolni nem tudta.

Az ítéletábra az elsőfokú döntés indokaival is egyetért, a fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

A felperes a kereseti kérelmét - valamint a fellebbezési érvelését is - arra alapította, hogy a belső és az uniós joggal egyaránt ellentétes támogatási rendszerhez kapcsolódó, valótlan tartalmú támogatási kérelmének alperes általi elutasítása esetén a felperes károsodásához vezető folyamat elkerülhető lett volna, azaz a pályázati támogatással célzott beruházás nem valósult volna meg, nem került volna sor a hitelfelvételre, a támogatás visszakövetelésére, ezáltal nem következett volna be a felperes vagyronvesztése.

Arra is hivatkozott, hogy amennyiben az alperes az időközben bekövetkezett jogszabályi változásokra tekintettel teljesítette volna az átsorolási ígérétét, úgy az új pályázati feltételeknek való megfelelésére tekintettel a támogatás visszavonására, a hitelszerződések felmondására, ezáltal a felperes gazdasági ellehetetlenülésére nem került volna sor.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy az alperesnek a támogatási kérelem elbírálása során jogalkalmazóként, a tevékenységére irányadó szakági jogszabályok figyelembevételével kellett eljárnia. Ez okból a felperes által sérelmezett jogalkotási anomáliák, valamint az államháztartás más, önálló jogi személyiséggel rendelkező szereplőinek (FVM MGI) eljárása az alperes kártérítési felelőssége körében nem értékelhető. Az alperes a támogatás kedvező elbírálásával jogszabályt nem sértett, ugyanis a 26/2007. (IV.17.) FVM rendelet feltételeinek a felperes a támogatási kérelme benyújtásakor megfelelt.

A támogatási kérelem benyújtásának határideje a 26/2007. (IV.17.) FVM rendelet 7. §. (1) bekezdése értelmében 2007. június 15. napján lejárt. A 2007. évi XVII. törvény 42. §. (1) bekezdése értelmében pedig a határidő lejártát követően a támogatási kérelemben meghatározott támogatási alapra, illetve összegre nézve módosítási kérelem nem nyújtható be.

Erre tekintettel nem volt olyan kötelezettsége az alperesnek, hogy a felperes kérelmét a később hatályba lévő 47/2008. (IV.17.) FVM rendelet hatálya alá sorolja, és annak megfeleltetése szempontjából vizsgálja. A fent hivatkozott törvényi rendelkezés alapján erre az alperesnek jogszabályi lehetősége sem volt.

Az átsorolásra vonatkozó alperes által tett ígérét, mint a közigazgatási szerv kártérítési igényt megalapozó, téves tájékoztatása a perben nem nyert bizonyítást. Ekörben az elsőfokú bíróság a meghallgatott tanúk vallomását helyesen értékelte.

Osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon álláspontját is, hogy a támogatási rendszer uniós joggal és belső jog egyéb rendelkezéseivel fennálló esetleges inkoherenciája és a felperes kára között az okozati összefüggés hiányzik. Ugyanis a támogatás visszavonását, ezáltal a beruházás meghiúsulását és felperes esetleges károsodását nem az okozta, hogy a felperesi kérelem nem az uniós célkitűzések szerint támogatott beruházási körbe tartozik, azaz nem az építési tevékenység nélküli gépbeszerzésre irányult.

A támogatás visszavonására kifejezetten a felperes eljárása miatt került sor, mivel a kérelem 14.f.) alpontja szerinti nyilatkozatban vállalt 4 EUME termelési egység teljesítésére vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget. A támogatás részletes feltételeiről szóló 26/2007 (IV.17.) FVM rendelet 5. §. (1), (2) bekezdései alapján a felperesnek, mint induló vállalkozásnak legkésőbb a beruházás befejezését követő első naptári évben meg kellett felelnie a 4 EUME mezőgazdasági üzemméretnek. A felperes már a támogatás iránti kérelmében feltűntette 2010. év tekintetében a 20 hektár, míg 2011. év tekintetében a 25 hektár kukorica termelését.

A támogatás visszavonása jogszerűsége tekintetében a bíróságot a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a károsult által kezdeményezett perben meghozott jogerős ítéletben foglaltak kötik, ezért a támogatás visszavonása valamint a határozat jogszerűsége a jelen perben már nem volt vitatható (BH.2000.400.).

Figyelemmel arra, hogy a felperes sem a közigazgatási eljárásban, sem a jelen perben nem állította, hogy a vállalt üzemméret 2010. évben teljesült, így azon hivatkozása, hogy a korábbi eljárások tévesen vizsgálták a vállalt üzemméretet a 2009-es termelési évre vonatkozóan relevanciával nem bír.

Helytállóan állapította tehát meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes sem a támogatási kérelem kedvező elbírálásával, sem annak visszavonásával jogszabályt nem sértett, az átsorolásra vonatkozóan tévesen adott tájékoztatás nem nyert igazolást, illetve az átsorolásra jogszabályi lehetőség sem volt.

A fentiek értelmében az állapítható meg, hogy az alperes nem tanúsított olyan jogellenes magatartást, amely a felperes által állított károsodással okozati összefüggést mutat, ezért keresete alaptalan. Az alperes jogsértő, károkozó eljárása hiányában a kártérítési felelősség megállapításának rPtk. 339.§. (1) bekezdés és 349.§. (1) bekezdésében előírt egyéb feltételei vizsgálata szükségtelen.

A fentiekre tekintettel az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban is peresztes felperes a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján köteles a feljegyzett fellebbezési illeték állam javára való megfizetésére a 6/1986. (IV.26.) IM rendelet 13. §. (2) és 15. §. (1)-(3) bekezdései alapján, valamint az ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség alperes részére történő megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2) bekezdés c.) pontja, 3. §. (5) bekezdése alapján állapította meg.

Győr, 2016. február 17. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Sarmon Hedvig sk.. Maurer Ádám sk.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: